

V únoru 2012 navštívil Alexandr Dugin Nové Dillí, kde se zúčastnil 40. světového kongresu Mezinárodního sociologického institutu, jehož hlavním tématem bylo „Konec hegemonie Západu z pohledu společenských věd“. Profesor Dugin byl tak laskav a odpověděl na otázky zástupců nakladatelství Arktos, kteří se rovněž kongresu zúčastnili.

Účelem tohoto rozhovoru bylo, aby nám profesor Dugin objasnil některé jeho základní názory, s cílem rozptýlit nedorozumění a zkreslené informace, které převládají o něm, Eurasijském hnutí (včetně jeho pobočky **Globální revoluční aliance**) v anglicky hovořícím světě. Za vydavatelství Arktos rozhovor vedli ředitel Daniel Friberg a šéfredaktor John B. Morgan.

Rozhovor vyšel u příležitosti účasti Alexandra Dugina na konferenci Identitární ideje (**Identitär Idé**), kterou uspořádala švédská organizace **Motpol** dne 28. července 2012 ve Stockholmu a zároveň u příležitosti vydání jeho knihy **The Fourth Political Theory** (Čtvrtá politická teorie) vydavatelstvím Arktos. Jde o první knihu Alexandra Dugina publikovanou v angličtině.

Na Západě převládá názor, že jste ruský nacionalista. Identifikujete se s tímto označením?

Koncept národa je konceptem kapitalistickým, západním. Jinak řečeno, eurasianismus se hlásí ke kulturním a etnickým odlišnostem a ne unifikaci na základě jedince, jak předpokládá nacionalismus. Naš postoj se odlišuje od nacionalismu poněvadž hájíme pluralismus hodnot. Bráníme ideje, ne naše společenství; ideje a ne naši společnost. Kritizujeme postmodernu, avšak ne pouze jménem ruského národa. Postmoderna je zející propast. Rusko je pouze jednou ze součástí tohoto globálního zápasu. Je jistě důležitou součástí, nicméně ne však konečným cílem. Pro nás to znamená, že nemůžeme zachránit Rusko bez toho, že bychom současně nezachránili i celý svět. A obráceně, nemůžeme zachránit svět bez záchrany Ruska.

Není to jen zápas se západním univerzalismem. Je to boj proti všem univerzalismům, dokonce i tomu islámskému. Nemůžeme souhlasit s jakoukoli snahou vnutit jakýkoli univerzalismus ostatním – západní, islámský, socialistický, liberální nebo ruský. Neobhajujeme ruský imperialismus nebo revanšismus, spíše globální pohled a multipolaritu, založené na dialektice civilizace. Naši protivníci tvrdí, že větší počet civilizací nezbytně zahrnuje i jejich střety. To je chybné tvrzení. Globalizace a americká hegemonie vedou ke krvavým intervencím a spouští

násilí mezi civilizacemi tam, kde by měl být mír, dialog nebo konflikt, v závislosti na historických okolnostech. Zato vnucování skryté hegemonie vede ke konfliktu, a nutně pak k jeho zhoršování. Mluví o míru, avšak ve skutečnosti vedou válku. Bráníme spravedlnost – ne mír nebo válku, ale spravedlnost a dialog a přirozené právo kultur na zachování svých identit a jejich úsilí o uplatnění představ o své budoucnosti. Ne jen historicky, jak se o to snaží multikulturalismus, ale i v budoucnosti. Musíme se osvobodit od těchto vnucovaných univerzalismů.

Jaký je váš názor na úlohu Ruska v organizování těchto antimodernistických sil?

Jsou zde různé úrovně při vytváření antiglobalistických, nebo raději antizápadních, hnutí a proudů ve světě. Základní myšlenkou je sjednocení všech lidí, kteří bojují proti *status quo*. Co je však *status quo*? Je to řetězec vzájemně spojených jevů, které způsobují přechod od modernity k postmodernitě. Je to způsobeno přechodem od unipolárního světa, představovaného především Spojenými státy a západní Evropou, k takzvané nonpolaritě, kterou můžeme doložit jejich současnou implicitní hegemonií a revolucemi, které byly orchestrovány prostřednictvím jejich zástupců (proxy), jako například různé „barevné revoluce“. Základním záměrem Západu v pozadí této strategie je časem získat planetární nadvládu, ne jen skrze přímou intervenci, ale také prostřednictvím univerzalizace jejího souboru hodnot, norem a etik.

Liberální hegemonie Západu, *status quo*, se globalizovala. Jde o „pozápadnění“ (*westernizaci*) celého lidstva. To znamená, že jeho normy, jako například volný trh a obchod, liberalismus, parlamentní demokracie, lidská práva a absolutní individualismus se staly univerzálními. Tento soubor norem je vykládán odlišně v různých částech světa, avšak Západ pohlíží na svoji specifickou interpretaci jako na zcela samozřejmou a její univerzální platnost za nevyhnutelnou. Tento postoj není ničím jiným, než kolonizací ducha a mysli. Je to nový druh kolonialismu, nový druh moci a nový druh kontroly, uplatňovaný prostřednictvím sítě. Každý, kdo je zapojen do globální sítě se podrobí jejím zákonům. Je to součástí postmoderního Západu a tento proces globalizace se stále zrychluje. Cena, kterou národ nebo lid musí zaplatit, aby se zapojili do globalizační sítě Západu je akceptace těchto norem. Je to nová hegemonie Západu. Je to přechod z hegemonie otevřené, tak ji dříve představoval kolonialismus nebo otevřený imperialismus, k implicitní, více subtilnější verzi.

Aby bylo možné bojovat s touto globální hrozbou lidstvu, je důležité sjednotit nejrůznější síly, které by v dřívějších dobách byly nazvány antiimperialistickými. Dnes jsme schopni lépe porozumět našemu nepříteli. Nepřítel dnes je skrytý. Zneužívá normy a hodnoty západní cesty rozvoje a přehlíží pluralitu, představovanou dalšími kulturami a civilizacemi. Proto dnes vyzýváme všechny, kdo kladou důraz na význam specifických hodnot nezápadních civilizací, a míst kde další formy hodnot existují, k boji s tímto úsilím o globální univerzalizaci a skrytou hegemonií.

Je to kulturní, filosofický, ontologický a eschatologický zápas, protože ve *statu quo* rozpoznáváme podstatu věku Temna, nebo velkého paradigmatu. Měli bychom se však také posunout z čistě teoretického postoje do praktické, geopolitické úrovně. A na této

geopolitické úrovni si Rusko uchovává potenciál, zdroje a sklon ke konfrontaci s touto výzvou, protože ruská historie byla dlouhou dobu intuitivně orientována proti stejné perspektivě. Rusko je velmoc, ve které panuje intenzivní povědomí o světovém dění, historicky řečeno, a hluboké povědomí o jeho vlastní eschatologické misi. Proto je jen přirozené, že by Rusko mělo hrát ústřední roli v této koalici proti *statu quo*. Rusko bránilo svou identitu proti katolicismu, protestantismu a modernímu Západu během carských dob, a poté opět proti liberálnímu kapitalismu v dobách Sovětského svazu. V dnešní době probíhá třetí vlna tohoto zápasu – v podobě boje proti postmoderně, ultraliberalismu a globalizaci. Tentokrát však Rusko není schopné se spoléhat jen na vlastní zdroje. Nemůže bojovat osamoceno pod vlajkou pravoslaví, nebo se snažit o znovuzavedení nebo spoléhání se na doktrínu marxismu jako alternativy, od doby, kdy marxismus je ve své podstatě jedním z hlavních zdrojů destruktivních idejí, které jsou podstatou postmoderny.

Rusko je dnes jen jedním z účastníků v tomto globálním zápasu a nemůže ho bojovat samo. Potřebujeme sjednotit všechny síly, které jsou v opozici k hodnotám Západu a jeho ekonomickému systému. Potřebujeme vytvořit aliance se všemi levicovými sociálními a politickými hnutími, které napadají *status quo* liberálního kapitalismu. Podobně bychom se měli spojit se všemi identitárními silami v každé kultuře, která odmítá globalismus z kulturních pohnutek. Z této perspektivy mohou být považovány islámská, hinduistická nebo nacionalistická hnutí na celém světě za spojence. Hindové, buddhisté, křesťané, pohanští identitáři v Evropě, Americe (nebo Latinské Americe) a další kultury by měly vytvořit společnou frontu. Ideou je sjednotit všechny [v boji] proti jednomu společnému nepříteli a jedinečnému zlu, za rozmanitost konceptů dobra.

To, proti čemu bojujeme, nás spojuje. Zatímco to, čím jsme, nás rozděluje. Proto bychom měli klást důraz na to, proti čemu jsme v opozici. Společný nepřítel nás spojuje, zatímco pozitivní hodnoty, které každý z nás brání, nás rozdělují. Proto musíme vytvořit strategické aliance za účelem svržení stávajícího řádu věcí, jehož základní hodnoty můhou být charakterizovány jako lidská práva, rovnostářství (anti-hierarchie) a politická korektnost – vše, co je tváří Šelmy, Antikrista, nebo jinými slovy, Kali-jugy.

Jak zapadá tradicionalistická duchovnost do eurasianistického programu?

Máme zde sekularizované kultury, v jejich jádru však setrvává duch Tradice, ať už náboženský nebo jiný. Obranou rozmanitosti, plurality a polycentrismu kultur, se odvoláváme na základ jejich podstat, které můžeme najít pouze v duchovních tradicích. Snažíme se spojit tento přístup s požadavkem na sociální spravedlnost a svobodu odlišných kultur v naději na vytvoření lepších politických režimů. Ideou je spojit ducha Tradice s touhou po sociální spravedlnosti. Nechceme je stavět do protikladu, protože to je hlavní strategií hegemonických sil: rozdělit levice a pravici, kultury, etnické skupiny, Východ a Západ, muslimy a křesťany. Vybízíme pravici a levice, aby se sjednotily a nestály v opozici vůči tradicionalismu a duchovnosti, sociální spravedlnosti a sociálnímu dynamismu. Proto nejsme ani levice, ani pravice. Jsme proti liberální postmoderně. Naší ideou je spojit všechny fronty a nepřipustit, aby nás rozdělovaly. Když budeme rozdělení, mohou nás bezpečně ovládat. Pokud jsme jednotní, jejich nadvláda okamžitě skončí. To je naší globální strategií. Když

zkusíme spojit duchovní tradici se sociální spravedlností, způsobí to okamžitě paniku mezi liberály. Toho se totiž bojí nejvíc.

Kterou duchovní tradici by měl člověk, který se chce zapojit do boje, zastávat? Je to vůbec nezbytné?

Jedinec by se měl snažit stát se konkrétní součástí společnosti, ve které žije a následovat tradici, která v ní převládá. Například já jsem pravoslavný. To je moje tradice. Za určitých podmínek však mohou určití jednotlivci zvolit jinou duchovní cestu. Co je důležité, je mít kořeny. Na tuto otázku není univerzální odpověď. Pokud někdo nehledí na tuto duchovní základnu, ale je ochoten zúčastnit se našeho zápasu, může najít nějaký hlubší duchovní smysl během tohoto boje. Zastáváme názor, že náš nepřítel má hlubší rozměr, než jen ten lidský. Zlo je hlubší než humanita, chamtivost nebo vykořisťování. Ti, kdo bojují na straně zla nemají žádnou duchovní víru. Ti, kdož jsou proti nim v opozici, se s tím mohou střetnout. Nebo možná ne. Je to otevřená otázka – není to závazné. Je to žádoucí, ne však ale nezbytné.

Jaký je váš názor na evropskou Novou pravici a Julia Evolu? Obzvláště pak na jejich kritiku křesťanství?

Je to na Evropanech, jaký druh spirituality se rozhodnou oživit. Pro nás Rusy je to pravoslavlí. Považujeme naši tradici za autentickou. Chápeme ji jako pokračování starších, předkřesťanských ruských tradic, což se odráží v uctívání našich svatých a ikon, mezi jinými aspekty. Z tohoto důvodu u nás není protiklad mezi naší rannou a pozdější tradicí. Evola odmítá západní křesťanskou tradici. Co je zajímavé, je jeho kritika desakralizace západního křesťanství. To je v souladu s kritikou západního křesťanství ze strany pravoslavlí. Je snadné vidět, že sekularizace západního křesťanství nám dala liberalismus. Sekularizace pravoslavlí nám přinesla komunismus. Je to individualismus versus kolektivismus. Pro nás netkví problém v křesťanství samotném, jako spíše v Západu. Evola učinil pokus o oživení Tradice. Nová pravice se také snaží o oživení západní tradice, což je velmi dobré. Avšak jako Rus a pravoslavný nemohu rozhodnout, která cesta je pro Evropu správná, protože máme odlišný soubor hodnot. Nechceme říkat Evropanům, co mají dělat, stejně jako nechceme, aby to říkali Evropané nám. Jako eurasianisté přijmeme jakékoli řešení. Poněvadž Evola byl Evropan, mohl projednávat a navrhnout plnohodnotné řešení pro Evropu. Každý z nás může vyslovit svůj osobní názor. Zjistil jsem však, že máme více společného s Novou pravicí, než s katolíky. Sdílím mnoho stejných názorů s Alainem de Benoist. Považuji ho za nejpřednějšího evropského intelektuála současnosti. To není případem moderních katolíků, kteří si přejí konvertovat Rusko, což není v souladu s našimi plány. Nová pravice nechce vnutit evropské pohanství jiným. Rovněž považuji Evolu za mistra a symbolickou postavu finální revolty a velkého obrození, stejně jako Guénona. Pro mě jsou tyto dvě osobnosti základem západní Tradice v současném věku Temna.

V naší předchozí konverzaci jste zmínil, že by eurasianisté měli spolupracovat s některými džihádistickými skupinami. Ty však mají univerzalistické tendence a jejich proklamovaným cílem je prosazení nadvlády islámu nad celým světem. Jaké jsou vyhlídky na to, že by taková koalice fungovala?

Džihádisté jsou univerzalisté, stejně jako sekularisté na Západě, kteří usilují o globalizaci. Nejsou však stejní, protože Západ usiluje o nadvládu nad všemi lidmi a vnucení jeho hegemonie všude po celém světě. Útočí na nás každodenně, prostřednictvím globálních médií, módy, určování vzorů pro mládež atd. Jsme hluboce ponořeni v této globální kulturní hegemonii. Saláfistický univerzalismus je určitým druhem marginální alternativy. Nemělo by o nich být uvažováno stejným způsobem, jako o těch, kdož usilují o globalizaci. Navíc také bojují proti našemu nepříteli. Nemáme rádi žádné univerzalisty, ale máme zde univerzalisty, kteří na nás dnes útočí a vítězí – a také nonkonformní univerzalisty, kteří bojují proti této hegemonii Západu, liberálním univerzalistům a proto jsou prozatím našimi taktickými spojenci. Předtím, než může být jejich globální islámský svět skutečně, absolvujeme ještě mnoho bitev a konfliktů. Nadvláda globálního liberalismu je naproti tomu skutečná. Proto vyzýváme všechny k boji po našem boku proti této hegemonii, tomuto *statu quo*. Dávám přednost radši diskusi o tom, co se děje v současnosti, než o tom, co může být v budoucnosti. Všichni, kdo odporují liberální hegemonii jsou pro tuto chvíli našimi přáteli. To není morálka, to je strategie. Carl Schmitt prohlásil, že politika začíná rozlišením, kdo je mezi našimi přáteli a nepřáteli. Nejsou zde věční přátelé a věční nepřátelé. Bojujeme proti existující univerzální hegemonii. Každý kdo proti ní bojuje, bojuje za své partikulární soubory hodnot.

Kvůli větší koherenci bychom také měli prodloužit, rozšířit a vytvořit širší alianci. Nemám rád saláfisty. Bylo by například mnohem lepší spojit se s tradičními súfisty. Ale radši preferuji spolupráci se saláfisty proti společnému nepříteli, než ztrátu energie způsobenou bojem proti nim, zatímco bych ignoroval větší hrozbu.

Pokud jste zastánce globální liberální hegemonie, jste naším nepřítelem. Pokud jste proti ní, jste přítel. Prvně zmínění mají tendenci hlásat tuto hegemonii, druzí proti ní revoltují.

Jaký je váš soukromý názor na Kaddáfího ve světle současných událostí v Libyi?

Prezident Medveděv spáchal skutečný zločin proti Kaddáfímu a pomohl iniciovat řetězec intervencí v arabském světě. Byl to skutečný zločin spáchaný naším prezidentem. Má ruce od krve. Je kolaborantem se Západem. Zavraždění Kaddáfího byl zločin, za který byl částečně odpovědný. My, eurasianisté, jsme bránili Kaddáfího ne protože bychom byli fanoušky nebo stoupenci jeho osoby, nebo Zelené knihy, ale protože to byla záležitost principů. V pozadí povstání v Libyi byla západní hegemonie, která zavedla zemi do krvavého chaosu. Byla to naše porážka. Nikoli však porážka definitivní. Prohráli jsme bitvu, ale ne válku. Pravděpodobně se v Libyi objeví něco nového, protože situace tam je celkem nestabilní. Například, válka v Iráku posílila vliv Íránu v této oblasti, v protikladu k plánům západních hegemonistů.

Podíváme-li se na současnou situaci v Sýrii, scénář se opakuje. Nicméně situace, kdy se Putin vrací k moci, je mnohem lepší. Přinejmenším je konzistentní v jeho podpoře prezidenta al-Asada. Což ale pravděpodobně nebude dostačující k tomu, aby se zastavila západní intervence v Sýrii. Doporučuji, aby Rusko podporovalo našeho spojence efektivněji, dodávkami zbraní, finančně atd. Pád Libye byl porážkou pro Rusko. Pád Sýrie by byl jen dalším selháním.

Jaký je váš názor na Vladimíra Putina a vztah k němu?

Byl mnohem lepší než Jelcin. V devadesátých letech zachránil Rusko před úplným krachem, kdy bylo na pokraji katastrofy. Před Putinem byli liberálové západního stylu v pozici, kdy diktovali ruskou politiku. Putin obnovil suverenitu ruského státu. To je důvodem, proč jsem se stal jeho příznivcem. Nicméně po roce 2003 Putin zastavil jeho vlastenecké, eurasianistické reformy, odstavil rozvoj skutečné národní strategie a začal přizpůsobovat ekonomickým liberálům, kteří usilovali o to, aby se Rusko stalo součástí globalizačního projektu. Následkem toho začal ztrácet legitimitu a tak jsem k němu začal zaujímat čím dál kritičtější postoj. V určitých situacích jsem spolupracoval s lidmi z jeho okolí s cílem podporovat některá jeho politická rozhodnutí, zatímco v některých dalších jsem s ním nesouhlasil. Když byl Medveděv zvolen za jeho nástupce, byla to katastrofa, protože lidé okolo něho byli všichni liberálové. Byl jsem proti Medveděvovi, nesouhlasil jsem s ním, zejména z eurasianistického hlediska. Teď se Putin vrátí. Všichni liberálové jsou proti němu, stejně jako všechny prozápadní síly. Ale on sám ještě nedal jasně najevo, jaké stanovisko k tomu zaujme. Nicméně musí znovu získat podporu ruského lidu. Není možné pokračovat jinak. Je v kritické situaci, ačkoli se nezdá, že by si to uvědomoval. Váhá s přidáním se na vlasteneckou stranu. Myslí si, že může najít podporu mezi některými liberály, což je úplně falešná představa. V současné době k němu nejsem tak kritický, jako jsem býval dříve, ale myslím si že je ve vážné situaci. Pokud bude i nadále váhat, tak ztroskotá. Nedávno jsem vydal knihu, Putin versus Putin, protože jeho největším nepřítelem je on sám. Protože váhá, tak ztrácí stále více lidové podpory. Rusové se cítí být jím zrazeni. Může být považován za určitý druh autoritativního vůdce bez autoritativního charisma. V určitých případech jsem s ním spolupracoval, v některých dalších s ním nesouhlasil. Jsem s ním v kontaktu. Ale kolem jeho osoby je tolik různých sil. Z intelektuálního hlediska, liberálové a ruští vlastenci kolem něho nepatří zrovna k elitě. Proto je nucen se spoléhat sám na sebe a svoji intuici. Ale intuice nemůže být jediným zdrojem politických rozhodnutí a strategie. Až se vrátí k moci, bude tlačěn k návratu k jeho dřívější protizápadní politice, protože naše společnost je ve své podstatě protizápadní. Rusko má dlouhou tradici povstání proti cizím okupantům a pomoci jiným, kdo vzdorují nespravedlnosti a Rusové nazírají na svět touto optikou. Nebudou spokojeni s vládcem, který nevládne v souladu s touto tradicí.

Rozhovor s Alexandrem Duginem byl převzat ze stránek Counter-Currents.